

DNES Vedoucí redakce: Ivana Faryová
Regionální obchodní manažer:
Martin Utner
Inzerce: 225 063 452

AMC, Karla Engliš 519/II, Praha 5
tel.: 225 061 111, redcech@mfdnes.cz
Předplatné a distribuce: 225 555 522
predplatne@mafra.cz

Praha

Lékaři na Vinohradech zkoušejí novou metodu stimulace srdce. Ta prý už nepovede k srdeční slabosti u starších lidí.

Kristína Paulenková
redaktorka MF DNES

PRAHA Stárnutí české populace způsobuje také její větší nemocnost. Dá se tedy předpokládat, že čím dál víc lidí bude potřebovat kardiostimulátor. Jenže zákrok, který má funkci srdce zlepšit, jej může paradoxně oslabit.

Některým pacientům se po něm rozvine srdeční slabost. Ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady (FNKV) zkoušejí proto novou metodu, kdy stimulují srdce v převodním systému, v takzvaném Hisově svazku, na rozdíl od dřívějšího způsobu stimulace pravé srdeční komory. A právě pomocí nové metody by k srdeční slabosti docházet tolik nemělo. Hisův svazek je součástí srdečního převodního systému, který převádí vzruch ze síní na komory. Jeho podrážděním dojde k rychlé aktivaci obou srdečních oddílů - tedy síní a komor - podobně jako u zdravého srdce.

Zatím je tato léčba ve fázi klinického experimentu. Lékaři z vinohradské nemocnice metodu vyzkoušeli od roku 2016 na zhruba osmdesáti pacientech. „Srdeční slabost se většinou rozvíjí po dobu dvou či tří let, takže my nyní máme teprve první pacienty po dvou letech sledování,“ uvedl lékař Karol Čurila z kardiologické kliniky FNKV.

Typický pacient je sedmdesátník

Zda tedy nová metoda dokáže zlepšit kvalitu života, aniž by způsobovala srdeční slabost, dokážou lékaři s jistotou říci až v roce 2020. Dosaďované výsledky však prý vypadají slibně. „U lidí, kteří mají elektrodu v převodním systému, by k srdeční slabosti mělo docházet méně často,“ tvrdí Čurila. V příštím roce se chystají zákrok vyzkoušet také u lidí, kteří už srdeční slabostí trpí, a tím jim prodloužit život.

Kardiostimulátor lidé dostávají ve chvíli, kdy jim buď srdce vynechá, nebo má pomalou tepovou frekvenci.

Oplácně srdce Lékaři Karol Čurila a Petr Štroš při implantaci kardiostimulátoru určeného ke stimulaci Hisova svazku. Foto: archiv FNKV

Pokrok v léčbě srdce

„Pokud bychom ho takto nemocným lidem nedávali, měli by potíže pomalé tepové frekvence. To znamená, že by padali, mohli si způsobit zlomeninu končetin nebo by ztráceli vědomí, což samozřejmě výrazně zasahuje do komfortu života,“ přibližuje Čurila.

Typickým pacientem je podle jeho slov člověk kolem sedmdesáti let, který trpí vysokým krevním tlakem či cukrovkou. A čím je člověk starší a potřebuje častější stimulaci srdce, tím je i pravděpodobnější, že mu stimulace pravé srdeční komory způsobí srdeční slabost.

Nyní se operace provádí tak, že se vloží elektroda do pravé srdeční komory. Jenže tato stimulace je pro lidské tělo nepřírozená a srdeční stah, který je jejím podrážděním vy-

volán, vede k prodloužené době aktivace srdečních komor. To vede k poklesu množství vypuzené krve. V dlouhodobém horizontu pak u některých pacientů dochází k rozvoji srdeční slabosti. To se týká zhruba 5 až 20 procent pacientů s kardiostimulátorem.

Srdeční slabost se nejčastěji projevuje dušností, pacient se zadýchává. Nejdříve například při chůzi do kopce či schodů, časem i při běžné procházce. A právě kvůli tomu začali lékaři ve vinohradské nemocnici zkoušet metodu, díky které by k srdeční slabosti nemělo docházet.

Švédský vynález

Vývoj kardiostimulátorů a způsobů implantace má dlouhou historii. První kardiostimulátor implantova-

Fakta Novinka v implantaci kardiostimulátorů

● Běžně se operace provádějí tak, že lékaři vloží elektrodu do pravé srdeční komory. Jenže tato stimulace je pro lidské tělo nepřírozená. Někteří pacienti pak trpí srdeční slabostí.

● Nový způsob stimulace srdečních komor zkoušejí ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady. Lékaři tam stimulují oblast Hisova svazku, jež je součástí srdečního převodního systému a jež převádí vzruch ze síní do komory.

● Podrážděním Hisova svazku dojde k rychlé aktivaci obou síní a komor stejně jako u zdravého srdce.

li ve Švédsku před šedesáti lety, od té doby pomohlo toto zařízení milionům pacientů na celém světě. V Československu došlo k první podobné operaci v roce 1962 v Praze, kdy americký chirurg Timothy Takaro vložil do těla prvního českého pacienta americký kardiostimulátor (tvůrců Chardack - Greatbatch). První československý přístroj sestavil inženýr Vladimír Bičík pro kardiologa Bohumila Pelešku. Ten první českou aparaturu implantoval pacientovi v březnu 1965.

V současné době má v České republice kardiostimulátor přes stotisíc lidí. „Máme v kardiologii a v oblasti stimulací velmi dobrý systém screeningu a lékaři jsou informováni. U pacientů, kteří mají nějaký kolapsový stav, se vyšetřuje, zdali

tam nemůže být příčina v tom, že se jim to srdce občas zpomalí,“ popsal primář III. interní-kardiologické kliniky Martin Herold.

A Fakultní nemocnice Královské Vinohrady není první, která používá nejmodernější metody. Například v pražské Nemocnici Na Homolce v prosinci 2012 implantovali ve spolupráci s americkými lékaři první bezdrátový kardiostimulátor přímo do srdce. Jednalo se tehdy o světovou premiéru.

„Díky tomu, že Česká republika je v této péči na špičce, tak v posledních letech už tak velký nárůst počtu implantací kardiostimulátorů u nás nevidíme jako před deseti lety. Již jsme totiž v počtu operací dosáhli vrcholu a teď to kulminuje,“ dodal doktor Čurila.